

Avizul Comitetului Economic și Social European privind propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire, pentru perioada 2014-2020, a programului „Drepturi și cetățenie”

COM(2011) 758 final – 2011/0344 (COD)

(2012/C 191/19)

Raportor general: **dl Seamus BOLAND**

La 9 februarie 2012, în conformitate cu articolul 304 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Consiliul a hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire, pentru perioada 2014-2020, a programului „Drepturi și cetățenie”

COM(2011) 758 final – 2011/0344 (COD).

La 29 februarie 2012, Biroul a însărcinat Secțiunea pentru ocuparea forței de muncă, afaceri sociale și cetățenie cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă.

Având în vedere caracterul urgent al lucrărilor, Comitetul Economic și Social European l-a numit pe dl BOLAND raportor general în cadrul celei de-a 480-a sesiuni plenare din 25 și 26 aprilie 2012 (ședința din 26 aprilie) și a adoptat prezentul aviz cu 127 de voturi pentru și 4 abțineri.

1. Concluzii și recomandări

1.1 Comitetul Economic și Social European salută propunerea de continuare a programului „Drepturi și cetățenie” și recomandă tuturor părților interesate implicate în punerea sa în aplicare să îi acorde întregul sprijin.

1.2 Recomandă ca titlul programului să includă cuvântul „egalitate”. Astfel, va exista certitudinea faptului că programul protejează drepturile persoanelor afectate de discriminare din cauza inegalității. De asemenea, recomandă ca obiectivele programului să includă combaterea violenței, în special a violenței domestice.

1.3 Comitetul recomandă ca programul să includă printre obiectivele sale o mențiune expresă, specifică, a aspectelor legate de egalitate, de egalitatea de gen, de combaterea violenței și de punerea în aplicare a Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu handicap.

1.4 CESE salută faptul că este propus un buget pentru acest program. Cu toate acestea, recomandă o majorare realistă a respectivului buget, la o sumă care să reflecte aspectele suplimentare adăugate programului.

1.5 Comitetul recomandă ca DG Justiție să se asigure că deține informațiile necesare pentru a măsura cu precizie impactul și că dezvoltă seturi corecte și obiective de indicatori, care vor permite analizarea corespunzătoare a programului.

1.6 Comitetul ia notă de transferarea administrării programului de la DG Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Incluziune către DG Justiție. Deși această schimbare este bine întemeiată, ar trebui să se înțeleagă faptul că ar putea antrena riscuri pentru gestionarea generală. Comitetul

recomandă să se efectueze o analiză corespunzătoare a riscurilor, astfel încât să fie reduse la minimum dificultățile care iau naștere din transferul de la DG EMPL către DG JUST.

1.7 Comitetul recomandă ca programul să fie pus în aplicare la nivelul întregii Uniunii Europene, astfel încât să fie în concordanță cu Carta drepturilor fundamentale.

1.8 Comitetul este de părere că fiecare program pus în aplicare este sprijinit corespunzător în fiecare plan anual. În acest sens, Comitetul recomandă ca fondurile să fie alocate astfel încât niciun program să nu fie dezavantajat. Comitetul recomandă să fie adăugată la propunerea Comisiei o frază care să garanteze că fiecare program de lucru anual asigură o distribuire corespunzătoare și corectă a fondurilor între domeniile de acțiune și că sunt menținute niveluri suficiente de finanțare pentru toate domeniile.

1.9 Părțile interesate sunt foarte îngrijorate de adăugarea componentei „Consumatori”, în special pe motiv că aceasta poate disloca programele existente și/sau slăbi sprijinul financiar care le este acordat. Deși Comitetul înțelege necesitatea includerii componentei „Consumatori”, întrucât aceasta este responsabilitatea DG Justiție, recomandă călduros ca bugetul alocat programului să nu fie diminuat ca urmare a includerii acestei componente suplimentare.

1.10 În acest sens, este important să se constate că programele care au ca scop îmbunătățirea situației persoanelor afectate de discriminare în ceea ce privește egalitatea și drepturile omului abordează, în majoritatea cazurilor, situații de sărăcie. Comitetul recunoaște că există și alte programe de luptă împotriva sărăciei și a excluziunii, dar este ferm convins că acest program ar trebui să ia în considerare pe deplin rolul pe care îl joacă sărăcia ca vector al discriminării.

1.11 Există temerea că adoptarea unei definiții stricte a cetățeniei ar putea duce la excluderea unora dintre „persoanele” menționate în obiectivele programului. CESE consideră că această temere s-ar reduce dacă programele de punere în aplicare ar fi încurajate să susțină principiile incluziunii în planurile lor. Se recomandă să se precizeze solicitanților că utilizarea termenului „persoane” în obiectivele generale este menită să asigure incluziunea deplină.

1.12 CESE susține ferm activitatea rețelelor existente care susțin și coordonează programe de informare ce asistă beneficiarii și factorii de decizie de la nivel național și de la nivelul UE. Este esențial ca rețelele care solicită finanțare în cadrul noului program să nu fie dezavantajate prin ignorarea experienței lor în activități privind drepturile omului și egalitatea. De asemenea, Comitetul consideră că aceste activități sunt evaluate în mod corespunzător, cunoștințele dobândite în cadrul acestui program fiind disponibile în vederea viitoarelor activități privind egalitatea și drepturile omului.

1.13 Există o temere larg împărtășită că orice discontinuitate între sfârșitul actualului program pentru perioada 2007-2013 și noul program pentru perioada 2014-2020 ar fi în detrimentul programului general și ar duce la pierderea de cunoștințe esențiale. Comitetul este convins că trebuie evitate astfel de discontinuități.

2. Context

2.1 Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire, pentru perioada 2014-2020, a programului „Drepturi și cetățenie”⁽¹⁾ a Comisiei a fost adoptată la 15 noiembrie 2011. Propunerea prevede schimbările sugerate pentru noul program pe baza rezultatelor obținute în cadrul actualului program pentru perioada 2007-2013.

2.2 După adoptarea propunerii, s-a solicitat Comitetului Economic și Social European să elaboreze un aviz ce urmează a fi adoptat în cea de-a 480-a sesiune plenară, din 25 și 26 aprilie 2012.

2.3 Propunerea se întemeiază pe articolul 19 alineatul (2), pe articolul 21 alineatul (2) și pe articolele 114, 168, 169 și 197 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

2.4 Pachetul financiar de punere în aplicare a programului „Drepturi și cetățenie” pentru perioada 1 ianuarie 2014-31 decembrie 2020 va fi de 439 de milioane EUR (la prețurile actuale).

2.5 Acesta este disponibil în toate statele membre ale UE.

2.6 Participarea țărilor terțe este limitată la SEE, la statele în curs de aderare, la țările candidate și la țările potențial candidate. De asemenea, pot beneficia și alte țări terțe, în special țările unde se aplică politica europeană de vecinătate.

2.7 Toate părțile interesate sunt de părere că noul program nu ar trebui amânat și ar trebui să fie complet operațional la începutul anului 2014.

3. Propunerea Comisiei

3.1 Propunerea Comisiei descrie în detaliu programul propus pentru perioada 2014-2020.

3.2 Ea prevede un cadru care are ca scop simplificarea și raționalizarea programului „Drepturi și cetățenie”, care va fi succesorul a trei programe actuale.

3.3 Cele trei programe sunt: (a) Drepturi fundamentale și cetățenie (b) Daphne III (c) secțiunile „Combaterea discriminării și diversitatea” și „Egalitatea între femei și bărbați” din cadrul Programului „Ocuparea forței de muncă și solidaritate socială” (PROGRESS).

3.4 În urma unei evaluări a impactului actualului program pentru perioada 2007-2013, Comisia a hotărât fuzionarea actualelor șase programe în două. Astfel, va fi posibilă o abordare completă a finanțării și un program gestionat mai eficient.

3.4.1 Scopul programului este de a contribui la dezvoltarea unui spațiu în care sunt promovate și protejate drepturile persoanelor, astfel cum sunt consacrate în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

3.4.2 Acesta are cinci obiective specifice, după cum urmează:

- să consolideze drepturile asociate calității de cetățean al Uniunii;
- să promoveze aplicarea efectivă a principiilor nediscriminării pe criterii de sex, apartenență rasială sau etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală, inclusiv egalitatea între femei și bărbați și drepturile persoanelor cu handicap și ale persoanelor în vârstă;
- să asigure un nivel înalt de protecție a datelor cu caracter personal;
- să determine respectarea într-o mai mare măsură a drepturilor copilului;
- să permită consumatorilor și întreprinderilor să facă achiziții și să desfășoare cu încredere activități comerciale pe piața internă.

⁽¹⁾ COM(2011) 758 final – 2011/0344 (COD).

3.5 Propunerea oferă detalii privind evaluarea intermediară și recomandă îmbunătățiri.

4. Observații generale

4.1 CESE împărtășește opinia Comisiei conform căreia realizarea unui spațiu de libertate, securitate și justiție rămâne o prioritate pentru Uniunea Europeană. Cu toate acestea, CESE este, de asemenea, îngrijorat de punerea în aplicare neuniformă a Cartei drepturilor fundamentale la nivelul Uniunii Europene.

4.2 Noul program privește în special asigurarea finanțării în valoare de 439 de milioane EUR pe parcursul perioadei 2014-2020, ceea ce reprezintă o ușoară diminuare a bugetului anterior, CESE fiind de părere că aceasta reprezintă o slăbire a angajamentului Uniunii Europene de a îmbunătăți situația persoanelor care se confruntă cu discriminarea.

4.3 Comitetul este îngrijorat că intensificarea „tendințelor extremiste” poate dăuna respectării drepturilor de bază ale omului⁽²⁾, prin urmare, este important să se pună resurse adecvate la dispoziția grupurilor care lucrează pentru îmbunătățirea situației. Deși într-adevăr este disponibil un buget pentru continuarea acestor activități, Comitetul afirmă răspicat că bugetul propus este sub nivelul sprijinului necesar pentru menținerea continuității activităților în curs de desfășurare.

4.4 Comitetul este îngrijorat că, prin prioritizarea programelor anuale adoptată de Comisie în conformitate cu articolul 8 din propunere pot fi dezavantajate anumite elemente sau componente ale proiectului. Acest fapt poate fi corectat, asigurându-se că toate programele de lucru sunt finanțate la nivelul necesar pentru ca activitățile aflate în desfășurare să continue.

4.5 Este nevoie să se mențină un nivel ridicat de vizibilitate a programelor, astfel încât să se observe că acestea sunt eficiente în promovarea combaterii discriminării în toate domeniile de acțiune.

4.6 Comitetul este îngrijorat că capacitatea DG Justiție de a măsura impactul este subminată de afirmația ei referitoare la faptul că nu deține suficiente informații.

4.7 Comitetul este îngrijorat că componenta suplimentară privind drepturile consumatorilor ar putea să exercite asupra programului presiuni suplimentare care nu sunt necesare. Printre acestea se numără dislocarea programelor care tratează direct drepturile fundamentale ale omului și pericolul ca o parte semnificativă a finanțării să fie deviată de la programele privind drepturile omului și justiția.

4.8 Comitetul este îngrijorat că titlul programului nu reprezintă întregul său conținut. În special, consideră că absența cuvântului „egalitate” din titlu slăbește programele privind drepturile egale.

4.9 CESE este îngrijorat deoarece obiectivele programului ar trebui să includă combaterea violenței, în special a violenței domestice.

4.10 Comitetul este îngrijorat că definiția cetățeniei, astfel cum este prezentată în unul dintre cele cinci obiective specifice ale programului, va exclude persoanele care locuiesc în UE fără a avea statutul de cetățean al UE. Este salutat faptul că obiectivele generale ale programului se referă la „persoane”. Cu toate acestea, CESE solicită ca obiectivele să fie consolidate, astfel încât programul să fie în totalitate favorabil incluziunii.

4.11 Există temerea larg împărtășită ca rețelele existente implicate în susținerea și furnizarea de informații privind programul să nu fie dezavantajate la solicitarea participării la noul program. Comitetul recunoaște că acestea au un nivel ridicat de experiență în activități privind drepturile omului și egalitatea. De asemenea, recunoaște că ar trebui evaluat în mod corespunzător rolul rețelor, ca, de altfel, și toate părțile programului.

4.12 În dezvoltarea programului ar trebui să joace un rol esențial necesitatea de a adapta programele pe baza cunoștințelor dobândite în cadrul altor experiențe, precum Acordul din Vinerea Mare, pentru reevaluarea drepturilor în vederea îmbunătățirii lor în situația în care se produc schimbări.

4.13 CESE constată că este întotdeauna necesar să se ajungă la un echilibru în exercitarea drepturilor și a egalității, astfel încât drepturile comunității în ansamblu să fie recunoscute. De asemenea, este clar că toate persoanele ar trebui să aibă acces la procese care garantează absența oricărei discriminări.

Bruxelles, 26 aprilie 2012

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Staffan NILSSON

⁽²⁾ Staffan Nilsson, „Europe's snail syndrome”, 10 mai 2011; <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.news.18276>.